16.11.2021

Eduskunnan talousvaliokunnalle
TaV@eduskunta.fi

ASIA: HE 158/2021 VP HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LAIKSI TUONTIPOLTTOAINEIDEN VELVOITEVARASTOINNISTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA

Gasgrid Finland Oy (jäljempänä Gasgrid Finland) on valtionyhtiö, joka toimii järjestelmävastaavana kaasun siirtoverkonhaltijana Suomessa ja tarjoaa asiakkailleen turvallista, luotettavaa ja kustannustehokasta kaasujen siirtoa sekä kehittää aktiivisesti ja asiakaslähtöisesti siirtoalustaa, palveluitaan ja kaasumarkkinoita edistääkseen tulevaisuuden hiilineutraalia energia- ja raaka-ainejärjestelmää.

Gasgrid Finland kiittää Eduskunnan talousvaliokuntaa mahdollisuudesta lausua Hallituksen esityksestä eduskunnalle (HE 158/2021 vp) tuontipolttoaineiden velvoitevarastointia koskevan lain muuttamisesta.

Esityksen mukaisesti työ- ja elinkeinoministeriö mahdollisti kaasumarkkinan toimijakentän laajan osallistumisen lakimuutoksen valmistelutyöhön. Gasgrid Finland on kiitollinen mahdollisuudesta osallistua valmistelutyöhön ja haluaa korostaa tämänkaltaisten kaasumarkkinaan vaikuttavien muutosten huolellisen ja riittäväaikaisen valmistelutyön tärkeyttä myös jatkossa.

Suomen kaasumarkkina on muuttunut voimakkaasti viimeisen kahden vuoden aikana, minkä johdosta myös velvoitevarastointia koskevaa lainsäädäntöä on ollut tarpeen uudelleenarvioida. Suomen kaasun siirtojärjestelmä liitettiin 1.1.2020 alkaen fyysisesti Balticconnector-yhdyspisteen kautta Baltian kaasujärjestelmään. Myöhemmin vuoden 2022 kesällä fyysinen yhteys laajenee edelleen Liettuan kautta Puolaan ja keskiseen Eurooppaan. Suomen kaasun toimitusvarmuuden voidaan katsoa parantuneen fyysisen järjestelmän kehittymisen seurauksena, kun fyysinen yhteys muun muassa Latvian kaasuvarastosta Suomeen on nyt olemassa. Vuoden 2020 alussa Suomen kaasumarkkina avattiin myös kilpailulle ja samalla markkinallemme syntyi uusia rooleja palvelemaan markkinan eri tasoilla toimivia kaasun loppukäyttäjiä.

Gasgrid Finland kokee lakiesityksen mukaisen varastointivelvoitteen siirtymisen maahantuojilta siirtoverkon loppukäyttäjille ja jakeluverkon vähittäismyyjille hyvänä ratkaisuna, joka selkeyttää velvoitevarastointia koskevia vastuita Suomen kaasumarkkinalla. Yhtä lailla Gasgrid Finland pitää tehokkaana ja toimijoiden käytännön työtä helpottavana ratkaisuna esityksessä kuvattua mahdollisuutta hyödyntää Huoltovarmuuskeskukselle tuotettavaan raportointiin Gasgrid Finlandin keskitetyn tiedonvaihdon sisältämää jakeluverkkojen tietosisältöä.

Gasgrid Finland on huolissaan esityksessä kuvatun vuosittaisen ilmoitusmenettelyn vaikutuksista kaasumarkkinan toimijoiden väliseen kilpailulliseen tasa-arvoasemaan. Näkemyksemme mukaan vuosittainen käsittely luo viivettä velvoitevarastointia koskevien vastuiden siirtymiseen vähittäismyyjän vaihtuessa, mikä mahdollistaa uusien toimijoiden pääsyn markkinoille paremmassa asemassa suhteessa nykyisiin toimijoihin. Yhtä lailla kuvattu menettely johtaa tilanteisiin, joissa velvoitteesta vastaa taho, jolla ei ole enää kaupallista

Gasgrid Finland Oy
Keilaranta 19 D
FI- 02150 Espoo
Y-tunnus 3007894-1
Kotipaikka, Espoo
www.gasgrid.fi

sopimussuhdetta toimijaan, jonka tarpeisiin varastointia tehdään. Arviomme mukaan puolivuosittainen tai kvartaaleittain tapahtuva tarkastelu velvoitteiden täyttymisen osalta olisi ollut tasapuolisemman kilpailuasetelman varmistamiseksi toimivampi malli. Gasgrid Finlandin keskitettyä tietovarastoa hyödyntäen menettelyn kuormittavuus toimijoiden ja Huoltovarmuuskeskuksen näkökulmasta olisi voitu edelleen pitää kohtuullisena.

Gasgrid Finland toivoo, että markkinaosapuolet voivat käytännön toteutuksessa hyödyntää kehittyvillä kaasumarkkinoilla laajasti eri hankintalähteitä turvaamaan lain edellyttämän velvoitevarastoinnin toteutumisen ilman, että vaihtoehtoja perusteetta rajataan.

Gasgrid Finland näkee nyt tehdyn lakimuutoksen tarpeellisena ja oikeasuuntaisena kaasumarkkinalla tapahtunut kehitys huomioiden. Toisaalta Gasgrid Finland tunnistaa jo tarpeen Suomen energiahuoltovarmuuden laajemmalle kehitystyölle, kun suunnittelutyö ja käytännön toimenpiteet Suomen hiilineutraaliustavoitteiden mukaisten toimien käynnistämiseksi etenevät. Gasgrid Finland on mielellään mukana kehitystyössä tukien Suomen muutosta kohti hiilineutraaliutta.

Lisätietoja tästä lausunnosta antaa:

Janne Grönlund, Johtaja, Gasgrid Finland Oy
+358 400 368 825
Janne.Gronlund@gasgrid.fi

Espoossa 16.11.2021

Olli Sipilä
Toimitusjohtaja
Gasgrid Finland Oy